

Jane Hutt AC / AM
Y Gweinidog Cyllid ac Arweinydd y Tŷ
Minister for Finance and Leader of the House

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref LF/JH/0395/12
Darren Miller AC,
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon
Cyhoeddus,
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd,
Caerdydd,
CF99 1NA

31 Hydref 2012

Anwyl Darren

Diolch i chi am eich llythyr dyddiedig 24 Hydref lle rydych yn gofyn am ragor y wybodaeth yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 22 Hydref 2012.

Rwyf wedi amgáu yn Atodiad 1 gymhariaeth o'r trefniadau goruchwyllo a llywodraethu ar gyfer Awdurdodau'r Heddlu a Phrif Gwnstabiadaid Cymru a'r cynigion o dan y Bil ar gyfer SAC ac ACC. Rwyf hefyd wedi amgáu yn Atodiad 2 rai enghreifftiau o fodolau byrddau goruchwyllo a gweithredol eraill mewn perthynas â'r prif swyddogaethau cyhoeddus yng Nghymru.

O ran y darpariaethau yn y Bil a fydd yn caniatáu i ACC barhau i allu rhoi trefniadau sicrwydd ansawdd cadarn ar waith sy'n angenrheidiol, yn ei farn ef, er mwyn parhau i gydymffurfio â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol, gallaf gadarnhau bod y rhyngweithio rhwng cymalau 8, 18, 20 a 25 yn darparu ar gyfer cydymffurfio o'r fath.

Mae Cymal 8 o'r Bill yn gwneud darpariaethau ynghylch sut y caiff swyddogaethau ACC eu harfer. Yn y cymal hwn fe wneir darpariaeth i ACC gael disgrisiwn llwyr dros y modd y caiff swyddogaethau'r swydd eu harfer. Pan fo ACC yn arfer swyddogaethau, fodd bynnag, neu pan gaiff swyddogaethau eu harfer ar ei ran, rhaid i ACC roi ystyriaeth, fel y mae'n ystyried yn briodol, i'r safonau a'r egwyddorion y disgwylir i ddarparwr arbenigol proffesiynol mewn cyfrifyddiaeth neu wasanaethau archwilio eu dilyn.

O dan Gymal 18 caniateir i ACC ddirprwyo ei swyddogaethau. Gall ACC sicrhau bod y personau sy'n arfer swyddogaethau ar ei ran yn cwrdd â'r safonau a'r egwyddorion perthnasol yng nghymal 8 gan fod cymal 18 yn darparu mai dim ond os yw'r person hwnnw wedi'i awdurdodi i arfer swyddogaethau ACC o dan gynllun a baratowyd gan ACC a'i gymeradwyo gan SAC y caniateir i swyddogaeth gael ei dirprwyo.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

English Enquiry Line 0845 010 3300
Llinell Ymholiadau Cymraeg 0845 010 4400
Correspondence: Jane.Hutt@wales.gsi.gov.uk

*Wedi'i argraffu ar bapur wedi'i ailgylchu (100%)
recycled paper*

Printed on 100%

Mae Cymal 20 yn gosod dyletswydd ar ACC a SAC i baratoi amcangyfrif ar y cyd o incwm a gwariant SAC ar gyfer y flwyddyn ganlynol. Bydd yr amcangyfrif hwnnw yn ystyried amcangyfrif o'r adnoddau y bydd gofyn i ACC eu cael gan SAC er mwyn cyflawni ei swyddogaethau.

Mae Cymal 25 yn gwneud darpariaeth ynghylch datblygu cynllun blynyddol a fydd yn ystyried yr adnoddau sydd ar gael ac hefyd y gofynion o ran defnyddio'r adnoddau hynny drwy gydol y flwyddyn wrth gyflawni rhaglenni gwaith SAC ac ACC.

Wrth ddatblygu'r amcangyfrifon o gostau a'r cynllun blynyddol, dylai ACC a SAC ystyried y sgiliau a'r arbenigedd y bydd gofyn i'r staff eu harddangos drwy gydol y flwyddyn er mwyn cyflawni swyddogaethau'r swydd. Wrth wneud hynny dylai ACC a SAC, er mwyn cydymffurfio â'r ddyletswydd o dan gymal 8, ganfod unrhyw fylchau sgiliau yn yr adnoddau presennol ac ystyried hynny yn eu gwaith cynllunio blynyddol, naill ai o ran amser a chostau hyfforddi staff neu gostau prynu'r adnoddau perthnasol i mewn.

Mae'r holl ddarpariaethau uchod yn caniatáu i ACC gynllunio gwaith ac adnoddau yn flynyddol er mwyn sicrhau bod gwaith ACC neu'r personau sy'n gweithredu ar ei ran yn parhau i gydymffurfio â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol.

O ran mater trosglwyddo staff, mae Llywodraeth Cymru o'r farn bod y trosglwyddiad yn perthyn i un o'r eithriadau i'r Rheoliadau TUPE. Y bwriad polisi o'r cychwyn cyntaf, fodd bynnag, yw y byddai egwyddorion TUPE yn cael eu dilyn ac na fydd yn staff yn cael eu trin yn llai ffafriol o ganlyniad i'r trosglwyddiad. Rwyf i o'r farn bod Atodlen 3 o'r Bil yn sicrhau hynny. Mae'n sicrhau parhad cyflogaeth, gan y bydd y staff sy'n trosglwyddo yn cael eu trin fel pe baent wedi'u cyflogi gan y SAC newydd erioed. Bydd y cyflogeion hynny yn parhau i gael eu cyflogi yn unol â'u telerau a'u hamodau presennol ac ni fydd y trosglwyddiad yn cael effaith andwyol arnynt.

Ynglŷn â mater rhwymedigaethau treth ychwanegol, mae fy swyddogion yn derbyn cyngor cyfreithiol, a byddaf yn rhoi gwybod i chi cyn gynted ag y bydd y sefyllfa'n glir i ni.

Gallaf gadarnhau na fydd unrhyw beth yn y Bil yn atal neu'n gwahardd ACC rhag cymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol. Bydd Cymal 18 yn galluogi ACC i ddirprwyo unrhyw un o'i swyddogaethau. O ganlyniad i unrhyw ddirprwyo gall staff neu gontractwyr arfer yr un swyddogaethau ag ACC, gan gynnwys y rheini yn Rhan 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Yn gywir

Jane Hutt AC / AM
Y Gweinidog Cyllid ac Arweinydd y Tŷ
Minister for Finance and Leader of the House

CYMHARIAETH O SWYDDOGAETHAU GORUCHWYLIO A LLYWODRAETHU AWDURDODAU HEDDLU A PHRIF GWNSTABLIAID GYDA'R CYNIGION AR GYFER ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU A SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU YM MIL ARCHWILIO CYHOEDDUS (CYMRU)

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstabiliaid	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
Cyfansoddiad a chylch gwaith y sefydliad	Mae Awdurdodau Heddlu'n gyrrff corfforaethol sy'n gyfrifol am sicrhau plismona effeithlon ac effeithiol yn ardal yr Awdurdod penodol. Mae gan y rhan fwyaf o Awdurdodau Heddlu 17 aelod, 9 wedi'u hethol o awdurdodau lleol ardal yr heddlu ac 8 aelod annibynnol a benodir o'r gymuned gan yr Awdurdod Heddlu ei hun. Rhaid i o leiaf 3 o'r aelodau annibynnol fod yn ynadon. Mae Awdurdodau Heddlu'n gosod y cyfeiriad strategol i heddluoedd ac yn goruchwylio perfformiad y gwasanaeth.	Prif gwnstabiliaid yw prif swyddog heddlu pob heddlu tiriogaethol yn y Deyrnas Unedig ac eithrio Heddlu Dinas Llundain a'r Heddlu Metropolitan a rhai heddluoedd arbennig. Mae Prif Gwnstabl yn gyfrifol am gyflenwi gwasanaethau heddlu mewn ardal benodol ac yn gyfrifol i'w Awdurdod Heddlu Lleol. Mae gan Brif Gwnstabl ddirprwy brif gwnstabl a phrif gwnstabl cynorthwyol. Bydd maint pob heddlu'n amrywio gan ddibynnu ar y lleoliad.	Bydd Swyddfa Archwilio Cymru'n gorff corfforaethol. Mae Swyddfa Archwilio Cymru i fod â 7 aelod, 5 unigolyn nad ydynt yn gyflogedig gan Swyddfa Archwilio Cymru, aelodau anweithredol, yr Archwilydd Cyffredinol ac un gweithiwr sy'n gyflogedig gan Swyddfa Archwilio Cymru. Cynulliad Cenedlaethol Cymru fydd yn penodi'r cadeirydd o blith yr aelodau anweithredol. Caiff Swyddfa Archwilio Cymru gyflogi staff. Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ddarparu adnoddau ar gyfer arfer swyddogaethau Archwilydd Cyffredinol Cymru fel sy'n ofynnol gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Mae Swyddfa Archwilio Cymru'n gyfrifol am godi ffioedd ar gyfer swyddogaethau perthnasol Archwilydd Cyffredinol Cymru.	Bydd Swydd Archwilydd Cyffredinol Cymru'n parhau ond Archwilydd Cyffredinol Cymru fydd prif weithredwr Swyddfa Archwilio Cymru a bydd yn gweithredu fel swyddog cyfrifyddu ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru. Bydd Archwilydd Cyffredinol Cymru'n eistedd ar fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru fel aelod gweithredol a rhaid iddo roi sylw i unrhyw gyngor y mae Swyddfa Archwilio Cymru'n ei roi iddo mewn perthynas â'i swyddogaethau.

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstablaiad	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
Pennu Strategaethau a Chynlluniau	<p>Mae Awdurdodau Heddlu'n gyfrifol am bennu cynllun 3 blynedd, sy'n nodi'r strategaethau plismona ar gyfer y 3 blynedd i ddod. Caiff y cynllun ei ddatblygu gan ymgynghori â Phrif Gwnstablaiad heddluoedd yr awdurdod a chaiff ei gytuno gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Rhaid i unrhyw newidiadau mae'r Awdurdod Heddlu eisïau eu gwneud i'r cynllun 3 blynedd gael eu cytuno gan yr Ysgrifennydd Gwladol a'u trafod gyda'r Prif Gwnstabl. Mae'r Awdurdodau Heddlu hefyd yn cyhoeddi Cynllun Plismona Lleol blynyddol sy'n cynnwys y blaenoriaethau, amcanion, adnoddau a thargedau perfformiad o ran plismona i'r Awdurdod ar gyfer y</p>	<p>Mae'r Prif Gwnstabl yn cyfrannu at y gwaith o ddatblygu'r Cynllun Strategol 3 blynedd trwy gynnig y blaenoriaethau ar gyfer plismona i'r Awdurdod Heddlu.</p> <p>Mae pob Prif Gwnstabl yn gyfrifol am ddrafftio Cynllun Plismona Lleol ar gyfer ei ardal, a gaiff ei gyflwyno wedyn i'r Awdurdod Heddlu ei ystyried. Mae gan yr Awdurdod Heddlu'r hawl i newid y cynllun arfaethedig ond rhaid iddo ymgynghori â'r Prif Gwnstabl os yw'n bwriadu gwneud hynny.</p> <p>Wrth baratoi'r cynllun rhaid i'r Prif Gwnstabl roi sylw i unrhyw ganllawiau y mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi'u cyhoeddi mewn perthynas â chyflawni ei swyddogaethau.</p>	<p>Rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru gytuno ar gynllun blynyddol sy'n nodi eu rhaglenni gwaith, yr adnoddau sydd ar gael ac a fydd o bosibl ar gael drwy gydol y flwyddyn, a'r ffordd y dyrennir yr adnoddau hynny i Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru er mwyn iddynt gyflawni eu rhaglenni gwaith. Mae Swyddfa Archwilio Cymru'n cael y datganiad blynyddol (gweler cyfrifoldebau cynllunio Archwilydd Cyffredinol Cymru) gan Archwilydd Cyffredinol Cymru a gall gytuno ag ef neu ei wrthod, yn llwyr neu'n rhannol, a gofyn i Archwilydd Cyffredinol Cymru gyflwyno datganiad newydd neu ddiwygiedig. Ni all Swyddfa Archwilio Cymru wrthod y datganiad ond os yw ef neu unrhyw ran ohono'n afresymol. Yna defnyddir y datganiad i ffurfio rhan o'r Cynllun Blynyddol. Rhaid i'r cynllun</p>	<p>Rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru baratoi datganiad i Swyddfa Archwilio Cymru sy'n nodi'r blaenoriaethau ar gyfer ei waith yn y flwyddyn i ddod wrth arfer ei swyddogaethau, ac yn nodi'r adnoddau mwyaf y bydd eu hangen i gyflawni ei raglen waith.</p>

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstabiaid	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
	flwyddyn i ddod. Rhaid i'r Awdurdod Heddlu, wrth ddatblygu'r strategaeth 3 blynedd a'r strategaeth plismona flynyddol, roi sylw i unrhyw ganllawiau a chodau ymarfer y mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn eu cyhoeddi mewn perthynas ag awdurdodau heddlu'n cyflawni eu swyddogaethau.		blynyddol cytunedig gael ei osod gan gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.	
Pennu Amcanion a Thargedau	Gan ymgynghori gyda Phrif Gwnstabiaid, mae'r Awdurdod Heddlu'n pennu blaenoriaethau plismona a thargedau perfformiad blynyddol ar gyfer pob heddlu yn ardal awdurdod. Caiff y rhain eu nodi yn y Cynllun Blynyddol Lleol. Wrth ddatblygu blaenoriaethau, amcanion a thargedau perfformiad, rhaid rhoi ystyriaeth i unrhyw	Rhaid i'r Prif Gwnstabl roi sylw i'r Cynllun Plismona Lleol wrth gyflenwi gwasanaethau heddlu. Mae gan y Prif Gwnstabl ddisgresiwn yngl n â'r modd yr arferir swyddogaethau'r heddlu.	Mae'r rhaglenni gwaith ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru, fel y'u nodir yn y Cynllun Blynyddol, yn pennu'r blaenoriaethau ar gyfer gwaith y flwyddyn i ddod. Nid yw Swyddfa Archwilio Cymru nac Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi'u rhwymo gan y cynllun blynyddol ond rhaid iddynt roi sylw iddo wrth arfer eu swyddogaethau.	Bydd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ddisgresiwn llwyr yngl n â'r ffordd yr arferir swyddogaethau ei swydd ond rhaid iddo anelu at gyflawni'r swyddogaethau mewn ffordd effeithlon a chost-effeithiol.

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstabiliaid	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
	amcanion a nodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol yn y Cynllun Plismona Cenedlaethol blynyddol a gyhoeddir.			
Dyrannu Adnoddau	Mae cyllideb flynyddol yr Awdurdodau Heddlu yng Nghymru'n dod o dair ffynhonnell, sef arian oddi wrth y Swyddfa Gartref, arian oddi wrth Lywodraeth Cymru ac arian o braeseptau'r Dreth Gyngor. Ar ôl cael ei gyllideb gyfan, mae'r Awdurdod Heddlu'n pennu'r cyllidebau blynyddol ar gyfer ei heddluoedd unigol. Caiff y cyllidebau eu cyhoeddi yn y Cynllun Plismona Lleol blynyddol.	Mae'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am gyflenwi gwasanaethau, yn unol â'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun Plismona Lleol, gan ddefnyddio'r gyllideb a ddyrennir iddo gan yr Awdurdod Heddlu.	Swyddfa Archwilio Cymru ac y Swyddfa Cyffredinol Cymru gyd-amcangyfrif o incwm a threuliau a'r Swyddfa Archwilio Cymru a gosod yr amcangyfrif gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru o leiaf 5 mis cyn y cyflwyno'r flwyddyn ariannol mae'n ddod â hi. Gall Cynulliad Cenedlaethol Cymru wneud unrhyw beth i'r amcangyfrif y mae'n hysbysu bod yn briodol. Rhaid i'r Swyddfa Archwilio Cymru ddarparu'r amcangyfrifau y mae eu hangen drwy gydol y flwyddyn yn i'r Archwilydd Cyffredinol Cymru gyflawni ei swyddogaethau.	Rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol Cymru roi amcangyfrif i'r Swyddfa Archwilio Cymru o'r adnoddau mwyaf y bydd eu hangen er mwyn cyflawni'r rhaglen waith ar gyfer y flwyddyn i ddod.
Trefniadau adrodd	Mae'r Awdurdod Heddlu'n gyfrifol am sicrhau bod y ddarpariaeth plismona'n rhoi gwerth am arian trwy gomisiynu archwiliadau	Mae dyletswydd wedi'i gosod ar y Prif Gwnstabl i gyflwyno adroddiad cyffredinol ar y gwaith plismona yn ystod y flwyddyn, cyn gynted ag	Rhaid i'r Swyddfa Archwilio Cymru baratoi adroddiad blynyddol ar y ffordd yr arferwyd swyddogaethau Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru	Rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol Cymru weithio gyda'r Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru i baratoi'r adroddiad

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstabiliaid	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
	<p>ariannol. Mae Awdurdodau Heddlu'n gyfrifol am gynhyrchu adroddiadau blynyddol ar y cyflawniad yn erbyn y Cynllun Plismona Lleol a'r Cynllun Strategol 3 blynedd. Rhaid i'r rhain gael eu cyhoeddi a rhaid i gopi gael ei anfon at yr Ysgrifennydd Gwladol. Mae'r Awdurdod Heddlu'n gyfrifol am gyhoeddi'r cyfrifon blynyddol ar gyfer y gyllideb a ddyrennir iddo. Mae hyn yn cynnwys gwariant yr heddluoedd unigol mewn awdurdod.</p>	<p>sy'n bosibl ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol.</p>	<p>yn ystod y flwyddyn. Rhaid i gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru, ar y cyd, baratoi dau adroddiad interim ar y ffordd yr arferwyd swyddogaethau Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru a'r cyflawniad yn erbyn y blaenoriaethau a nodir yn y cynllun blynyddol. Rhaid i gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru ac Archwilydd Cyffredinol Cymru, ar y cyd, osod yr adroddiad blynyddol a'r ddau adroddiad interim gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.</p>	<p>blynyddol ar y ffordd yr arferwyd ei swyddogaethau yn ystod y flwyddyn. Rhaid i'r adroddiad ystyried sut mae'r ffordd yr arferwyd ei swyddogaethau wedi bod yn gyson â'r cynllun blynyddol a nodi'r cynnydd a gyflawnwyd yn erbyn blaenoriaethau'r cynllun. Rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru hefyd weithio gyda Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru i baratoi dau adroddiad interim a gosod y tri adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Fel y swyddog cyfrifyddu ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru mae Archwilydd Cyffredinol Cymru'n gyfrifol am</p>

	Awdurdodau Heddlu	Prif Gwnstabiliaid	Swyddfa Archwilio Cymru	Archwilydd Cyffredinol Cymru
				baratoi'r datganiadau cyrifon blynyddol ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru'n unol â'r cyfarwyddiadau a roddir gan y Trysorlys.

Trefniadau Llywodraethu Cyrff Cyhoeddus Cymru

Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru

Mae Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) ynghyd ag Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru ill dau'n enghreifftiau o Gyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru.

Mae Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru'n gyrff gweithredol a sefydlwyd i arfer swyddogaethau yn eu hawl eu hunain gan ddefnyddio arian cyhoeddus. Mae Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru'n cael eu harwain gan fyrddau sy'n gyfrifol am weithrediadau'r corff o ddydd i ddydd ond sy'n atebol i Weinidogion Cymru.

Penodir aelodau'r Byrddau gan Weinidogion Cymru'n unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Penodiadau gan Weinidogion i Gyrff Cyhoeddus.

Mae gan bob Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru adran noddi sy'n arfer rhywfaint o reolaeth a goruchwyliaeth dros y corff. Mae Llywodraeth Cymru'n gosod cyfeiriad strategol ac agenda Cyrff unigol a Noddir gan Lywodraeth Cymru ac yn gosod y fframwaith strategol y mae'r cyrff yn gweithredu o dano.

Mae'r ddogfen fframwaith yn nodi'r berthynas rhwng y Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru a'r Gweinidogion, manylion swyddogaethau a chyfrifoldebau'r Gweinidog, yr adran noddi a'r bwrdd, trefniadau atebolrwydd ac archwilio'r bwrdd, trefniadau rheoli'r corff gan gynnwys rheoli'r staff, busnes, cyllideb a rheoli gwaith adolygu a chyfrifoldebau ariannol y corff. Mae'r fframwaith yn cael ei gytuno rhwng y corff a'i Weinidog a'i lofnodi gan y ddau barti a'i adolygu o dro i dro.

Mae llythyr cylch gwaith yn cael ei gyhoeddi bob blwyddyn i Gyrff unigol a Noddir gan Lywodraeth Cymru gan y Gweinidog perthnasol. Mae'r llythyr yn nodi'r targedau lefel uchel a'r canlyniadau ar gyfer y flwyddyn ariannol i ddod ac yn cynnwys manylion lefel yr arian a ddyrennir ar gyfer y flwyddyn honno. Mae cynnwys y llythyr cylch gwaith yn llywio datblygiad y cynllun gweithredol, y mae'r perfformiad blynyddol yn cael ei fonitro yn ei erbyn. Dylai'r cynllun gael ei ddatblygu mewn ymgynghoriad â'r Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru.

Mae swyddogion cyfrifyddu Llywodraeth Cymru a'r Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru yn gyd-gyfrifol am yr arian cyhoeddus sy'n cael ei wario trwy nawdd Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru. Fodd bynnag, bydd cyfrifoldeb ariannol yn cael ei ddirprwyo i'r graddau mwyaf posibl.

Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC)

Sefydlwyd CCAUC o dan statud ac mae'n gyfrifol am gyllido addysg uwch yng Nghymru.

Mae CCAUC yn cael ei arwain gan gyngor o hyd at 12 aelod, sy'n aelodau anweithredol, ac eithrio'r Prif Swyddog Gweithredol, y mae'n rhaid iddo eistedd ar y cyngor.

Penodir yr aelodau am gyfnod cychwynnol o 3 blynedd ond gellir eu hailbenodi am ddau gyfnod arall ar yr amod bod eu perfformiad yn foddhaol.

Mae gan y Cyngor 7 pwyllgor sy'n ei wasanaethu. Mae rhai'n rhoi cyngor ac mae eraill yn cymryd cyfrifoldeb am swyddogaethau gweithredol allweddol y corff.

Mae gan gynrychiolwyr Llywodraeth Cymru hawl i fynychu cyfarfodydd y Cyngor neu gyfarfodydd unrhyw un o bwyllgorau'r Cyngor.

Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru

Sefydlwyd Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru o dan Siarter Frenhinol.

Mae gan Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru fwrdd ymddiriedolwyr sy'n cynnwys 9 unigolyn a benodir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, gan gynnwys y Llywydd a'r Is-lywydd, 7 unigolyn a benodir gan yr ymddiriedolwyr, gan gynnwys y trysorydd, a chyn-lywydd neu gyn-gadeirydd yr ymddiriedolwyr, a benodir hefyd gan yr Ymddiriedolwyr.

Gellir penodi ymddiriedolwyr am hyd at 4 blynedd a gellir eu hailbenodi am gyfnodau olynol yn y swydd o 9 mlynedd ar y mwyaf. Penodir cyn-lywydd neu gyn-gadeirydd yr ymddiriedolwyr am gyfnod o flwyddyn ar y mwyaf.

Mae'r ymddiriedolwyr yn paratoi cyfrifon blynyddol yr Amgueddfeydd ac yn paratoi adroddiad blynyddol ar faterion busnes a sefyllfa'r Amgueddfeydd yn ystod y flwyddyn flaenorol.

Gwasanaeth Iechyd Gwladol Cymru

Mae GIG Cymru'n cynnwys 7 Bwrdd Iechyd Lleol a 3 Ymddiriedolaeth. Mae'r BILlau a'r Ymddiriedolaethau yng Nghymru'n cael eu llywodraethu gan fyrddau gweithredol.

Mae gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol gyfrifoldeb am osod y polisi a'r fframwaith strategol y mae'r gwasanaethau iechyd yng Nghymru'n gweithredu o danynt. Mae gan y Gweinidog gyfrifoldeb hefyd am fframwaith adnoddau cyffredinol y GIG yng Nghymru ac mae'n pennu'r ffordd y'i dosberthir yn strategol. Mae'r Gweinidog yn gosod y safonau a'r fframwaith perfformiad i GIG Cymru ac yn dal arweinwyr y GIG yn gyfrifol. Mae ei swyddogaethau wrth osod safonau, monitro perfformiad a dal arweinwyr yn gyfrifol yn cael eu cefnogi gan y Bwrdd Cyngori Cenedlaethol.

Mae'r Bwrdd Cyngori Cenedlaethol yn bodoli i roi cyngor annibynnol i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wrth gyflawni eu swyddogaethau wrth fodloni atebolrwyddau ar gyfer y GIG yng Nghymru. Mae'r Bwrdd yn cynnwys cyfuniad o aelodau gweithredol ac anweithredol gan

gynnwys Prif Weithredwr GIG Cymru a chynrychiolwyr o lywodraeth leol, y trydydd sector ac undebau llafur, ac mae'n cael ei gadeirio gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol.

Mae'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd yn cael ei wasanaethu gan y Grŵp Cyflawni Cenedlaethol, grŵp o uwch swyddogion iechyd Llywodraeth Cymru yn bennaf, sy'n cael ei gadeirio gan Brif Weithredwr GIG Cymru. Mae'r grŵp yn gyfrifol am ddarparu arweiniad a rheolaeth strategol i'r GIG yng Nghymru ac yn rhoi cyngor polisi i'r Gweinidog wrth oruchwyllo'r BILlau a'r Ymddiriedolaethau yn eu gwaith o ddatblygu a chyflenwi gwasanaethau'r GIG, yn unol â'r cyfeiriad a osodir gan y Gweinidog.

Mae'r 7 BILl yn atebol yn ffurfiol i'r Gweinidog trwy Brif Weithredwr y GIG ac mae'r Prif Weithredwr yn dirprwyo cyfrifoldebau swyddog cyfrifyddu i brif weithredwyr unigol y BILlau.

Mae'r BILlau yn gyfrifol am gynllunio, dylunio, datblygu a sicrhau y cyflenwir gwasanaethau iechyd i'r dinasyddion yn eu hardaloedd. Mae'r model hwn yn sicrhau bod y pwyslais yn parhau ar gydweithredu ac ymgysylltu â phartneriaid lleol, yn arbennig mewn perthynas â Strategaethau Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles a Chynlluniau Plant a Phobl Ifanc.

Byrddau Iechyd Lleol

Mae'n rhaid i Fyrddau Iechyd Lleol weithredu'n unol â'r fframwaith llywodraethu ehangach a nodir ar gyfer y GIG yng Nghymru. Yn lleol, mae'n rhaid i BILlau yng Nghymru gytuno ar Reolau Sefydlog ar gyfer rheoleiddio eu gweithrediadau a'u busnes. Mae'r rheolau sefydlog hyn wedi'u cynllunio i drosi'r gofynion statudol a nodir yn rheoliadau cysylltiedig y GIG yn arferion gweithredu o ddydd i ddydd, ac, ynghyd â mabwysiadu cynllun penderfyniadau a gedwir i'r Bwrdd; cynllun dirprwyo i swyddogion ac eraill; a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, maent yn darparu'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer ymddygiad busnes y BILl ac yn diffinio ei ffyrdd o weithio.

Mae pob Bwrdd Iechyd Lleol yn cynnwys aelodau sy'n swyddogion a rhai nad ydynt yn swyddogion. Mae'r aelodau sy'n swyddogion yn cynnwys y Cadeirydd, yr Is-gadeirydd a'r Prif Swyddog a hyd at 9 swyddog ychwanegol. Mae'r aelodau anweithredol yn cynrychioli proffesiynau a gwasanaethau iechyd allweddol.

Gall fod hyd at 9 o aelodau anweithredol ar y bwrdd ac maent yn cynnwys cynrychiolwyr o'r awdurdod lleol, undebau llafur, y sector gwirfoddol a phrifysgol sy'n addysgu pynciau cysylltiedig ag iechyd. Mae'r aelodau nad ydynt yn swyddogion yn cael eu penodi gan Weinidogion Cymru trwy'r weithdrefn penodiadau cyhoeddus am gyfnod cychwynnol o hyd at 4 blynedd. Gellir ailbenodi aelodau am gyfnod arall ond dim ond am gyfnod o 8 mlynedd ar y mwyaf.

Ymddiriedolaethau GIG Cymru

Mae yna 3 Ymddiriedolaeth GIG yng Nghymru sy'n gweithredu asiantaethau a gwasanaethau ledled y wlad.

Mae strwythur byrddau Ymddiriedolaethau GIG Cymru'n debyg yn fras i strwythur y BILLau.

Mae'r byrddau'n cynnwys cyfuniad o aelodau gweithredol ac anweithredol gyda Chadeirydd, Prif Weithredwr a 5 cyfarwyddwr gweithredol a 6 chyfarwyddwr anweithredol.

Ymysg y cyfarwyddwyr anweithredol mae cynrychiolwyr o'r awdurdod lleol, undebau llafur neu gorff arall sy'n cynrychioli staff yr ymddiriedolaeth, y sector gwirfoddol a phrifysgol sy'n addysgu pynciau sy'n gysylltiedig ag iechyd.

Mae'r Cyfarwyddwyr Gweithredol yn cael eu cynrychioli gan y prif swyddog, y prif swyddog cyllid a 3 chyfarwyddwr arall a benodir gan yr ymddiriedolaeth.

Penodir Cyfarwyddwyr Anweithredol yr Ymddiriedolaeth gan Weinidogion Cymru trwy'r weithdrefn penodiadau cyhoeddus am gyfnod o 4 blynedd.

Penodir cyfarwyddwyr gweithredol y bwrdd gan y pwyllgor perthnasol.